

Ενορίτης στην Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία. Μία αμφίδρομη σχέση¹

του Τριαντάφυλλου Κ. Μπολτέτσου
Δρ. Ποιμαντικής Θεολογίας και Μεθοδολογίας

Θέλοντας να προσεγγίσουμε την σχέση αμοιβαιότητας ανάμεσα στον Χριστιανό και την Εκκλησία του σε επίπεδο Ενορίας, θελήσαμε να καταγράψουμε σε αδρές γραμμές κάποια από τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά αυτού του συνδέσμου.

Ο σκοπός μας, μέσω μίας εύληπτης αναφοράς περί υποχρεώσεων και δικαιωμάτων, χωρίς όμως να σχετίζεται με μία βαλτωμένη καθηκοντολογία, είναι η βελτίωση των σχέσεων εντός του ζωντανού κυττάρου της Ενορίας, όπου όλες οι δυνάμεις θα συν-εργάζονται για την μακροήμερευση και υγεία αυτού του δομικού στοιχείου στο σώμα της Εκκλησίας.

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν:

Ο Ενορίτης, ο πιστός, που ανήκει σε μία Ορθόδοξη Χριστιανική Ενορία έχει το αυτονόητο δικαίωμα να διαθέτει Ποιμένα - Εφημέριο - Λειτουργό για τα ιερά Μυστήρια της Εκκλησίας.

Ποιμένα, που να νοιάζεται γι' αυτόν, ως Ενορίτη του, και την οικογένειά του. Που να είναι δίπλα του στις λύπες και τις χαρές του.

Ποιμένα, που να αναγνωρίζει προσωπικά τον Ενορίτη του και τις πνευματικές του ανάγκες, αλλά και ο Ενορίτης, να γνωρίζει τον Εφημέριό του, σύμφωνα με αυτό, που διδάσκει ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς Χριστός, στην παραβολή του ποιμένα και των προβάτων.² Ότι, δηλαδή, ο ποιμήν ο καλός γνωρίζει ακόμα και το όνομα όλων όσων έχει υπό την ευθύνη του και το ποίμνιο γνωρίζει προσωπικά αυτόν, που ασκεί τον ρόλο του πνευματικώς υπευθύνου του.

Εφημέριο, που να τον ποιμαίνει και όχι να τον ... «πημαίνει», δηλαδή να τον βλάπτει. Να τον προστατεύει από τους λύκους και όχι να τον λυμαίνεται.³

---

¹ Έχει δημοσιευτεί για πρώτη φορά στην ενοριακή εφημερίδα «Ενοριακά Νέα», του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Πολυδρόσου της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδος, τ. 3 (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2020), σ. 7

² Στο κατά Ιωάννη ιερό Ευαγγέλιο 10,14-15

³ Θυμόμαστε έναν βασικό λόγο του Χριστού μας προς τον απόστολο Πέτρο «*εάν με αγαπάς Πέτρο ποιμαίνε τα πρόβάτα μου*» και σχολιάζει σχετικά και επιτυχημένα ο άγιος Αθανάσιος ο Πάριος: «*Ποίμναινε ουχί άρμεγε ή κούρευε ή κατάτρωγε τα πρόβάτα μου. Διότι αυτό δεν είναι ποιμαίνειν αλλά πημαίνειν [βλάπτειν] τα πρόβατα*». Πρβλ. ένα εξαιρετικό κείμενο του καθηγητή Αλέξανδρου Μ. Σταυρόπουλου «*Η προδοσία των ποιμένων και η καλή ποιμαντική*»,

www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/worship/stavropoulos_prodosia.pdf

Έχει, γενικότερα, ο Ενορίτης το δικαίωμα να ζητά σοβαρούς και μορφωμένους Κληρικούς. Έχει δικαίωμα να ζητά Κληρικούς, όλων των βαθμίδων, πνευματικούς και πεπαιδευμένους στην ζωή και την πράξη της Εκκλησίας.

Έχει όμως την υποχρέωση να τους σέβεται, να τους υπολογίζει, να τους στηρίζει.

Ο κάθε Ενορίτης έχει δικαίωμα σε μία ομαλή και γνήσια χριστιανική **ενοριακή ζωή**, εντός και εκτός της Εκκλησίας, που να του χαρίζει εσωτερική γαλήνη, ανάπαυση, κατάνυξη και ελπίδα.

Μπορεί να απαιτεί το καλύτερο για την ζωή της Ενορίας του: ιερές ακολουθίες, ποιμαντικές δραστηριότητες, πνευματικές ευκαιρίες. Όμως, και ο Ενορίτης οφείλει και ο ίδιος να τις παρακολουθεί, να τις στηρίζει και να τις συνδράμει. Οφείλει να συμμετέχει στη ζωή, την λειτουργία και την οργάνωση της Ενορίας του. Οφείλει να αποτελεί τον βοηθό του Ιερέα του, τον υποστηρικτή της εκκλησιαστικής κοινότητας με τέτοιο τρόπο, ώστε να αξιοποιεί το ένα ή περισσότερα χαρίσματα, που του έχει δώσει ο Θεός προς όφελος της μίας, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας του Χριστού.

Υφίσταται, ακόμα, το δικαίωμα στα **Ιερά Μυστήρια** και σε αυτά να συμμετέχει, να τα απολαμβάνει, να τα προσλαμβάνει **δωρεάν**, όπως ακριβώς και ο Ιερέας έλαβε την θεία Χάρη της Ιερωσύνης του δωρεάν.

Ο ίδιος ο πιστός, από την άλλη πλευρά, έχει υποχρέωση να τηρεί τους Κανόνες, τους Νόμους, τις Πνευματικές διατάξεις της Εκκλησίας του. Κυρίως, όμως, να βηματίζει σε όλες τις φάσεις της ζωής του, σύμφωνα με τη Διδασκαλία του Κυρίου Ιησού Χριστού.

Παράλληλα, από αυτό το γεγονός συνεπάγεται και ένα ακόμα δικαίωμά του. Το δικαίωμα στην Εκκλησιαστική **Κατήχηση**, την **Μαθητεία** των ιερών Πραγμάτων, στην Θεολογική **Κατάρτιση**.

Ο Ενορίτης πρέπει φυσικά να έχει τουλάχιστον έναν **ιερό χώρο**, την **Εκκλησία του**, τον **Ναό του**. Ο χώρος αυτός θα αποτελεί την βάση, από όπου ο Κληρικός, ο Ιερέας, ο Εφημέριος και Ποιμένας του, θα του καλύπτει τις πνευματικές του ανάγκες.

Βέβαια, εφ' όσον υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες και σχετικά ζητήματα, έχει το δικαίωμα ο Ενορίτης να περιμένει τον Ιερέα να έρθει στον δικό του χώρο ή σε άλλο μέρος, όπου θα εξυπηρετηθεί κάποια ποιμαντική-πνευματική ανάγκη.

Ο Ενορίτης, ως πνευματική οντότητα, ανήκει σε μία μεγαλύτερη **Οικογένεια**, την παγκόσμια Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία και εκ των πραγμάτων στην Ιερά Μητρόπολη της περιοχής του και έχει ως επικεφαλής της τοπικής του Εκκλησίας τον Αρχιερέα-Μητροπολίτη.

Ο Ενορίτης δεν φοβάται και δεν διστάζει να **διακηρύττει την ιδιότητά** του αυτή. Επιπλέον, όταν ονειδίζεται το όνομα του Κυρίου ή όταν συκοφαντείται είτε ο ιερέας του, είτε ο συνενορίτης του, είτε –γενικότερα– όταν θίγεται η Αλήθεια, έχει το θάρρος να μιλά και να **υπερασπίζεται** την ακρίβεια και την ορθότητα των πραγμάτων. Κάνει τον Σταυρό του και δίνει την μαρτυρία της Αλήθειας και της Αγάπης. Έχει και πάλι ο ίδιος ο Κύριος αποκαλύψει: *Καθένας, λοιπόν, που με πίστη και θάρρος και χωρίς να φοβάται τους διωγμούς, θα με ομολογήσει Σωτήρα του και Θεό του εμπρός στους ανθρώπους, θα τον ομολογήσω και εγώ έμπροσθεν του ουρανού Πατρός μου ως δικό μου.*⁴

Τέλος, είμαι Ενορίτης δεν σημαίνει ότι είμαι Χριστιανός μόνο μέσα στην Εκκλησία και μόνο κάθε Κυριακή. Σημαίνει, ότι **διαρκώς** προσεύχομαι, ότι **αδιαλείπτως** προσφέρω και ότι πάντοτε **σέβομαι και αγαπάω τον Θεό, τον Πλησίον, την Φύση** αλλά και τον ίδιο μου τον **Εαυτό**. Ο χρυσός κανόνας του Κυρίου μας αναφέρει: *Όπως θέλετε να κάνουν και να συμπεριφέρονται απέναντί σας οι άνθρωποι, έτσι και σεις να πράττετε και να συμπεριφέρεστε προς αυτούς.*⁵

Συμπερασματικά, Ενορία και Ενορίτης θεμελιώνουν μία αμφίδρομη σχέση, όπου υπάρχουν υποχρεώσεις και δικαιώματα και από τις δύο πλευρές, ώστε να μεγαλουργήσουν. Σύνδεσμος ανάμεσα στα δύο αυτά είναι ο ίδιος ο Θεός. Γι'αυτό και η κατά Θεόν συνεργασία τους δίνει αποτελέσματα ουράνια και θεικά.

---

⁴ Ματθ. 10,32

⁵ Λουκ. 6,31 και Ματθ. 7,12